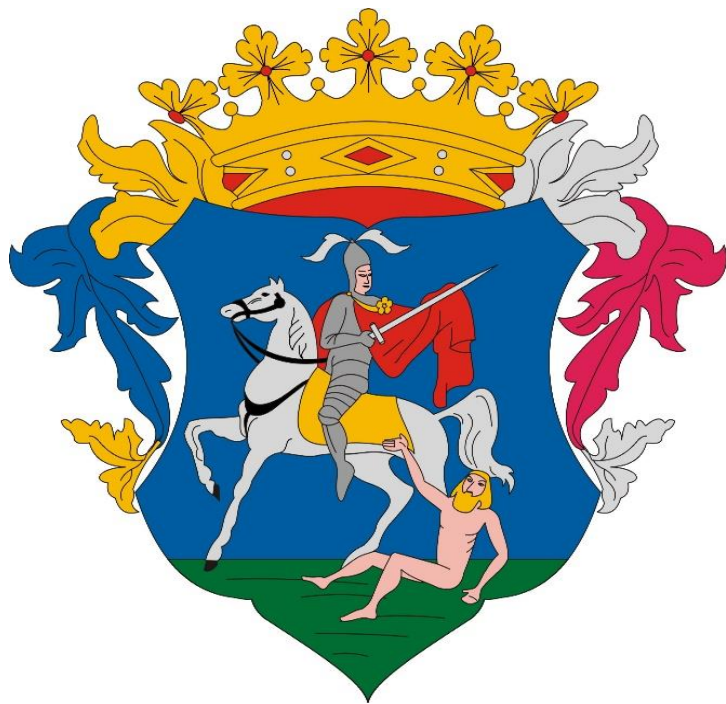

Kunszentmárton Város

Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Kon koncepciója

(2025-2030)

1. Bevezetés

A közbiztonság helyzete és alapvető jellemzői az elmúlt évtizedekben robbanásszerűen megváltoztak. A jelentős, esetenként radikális társadalmi, gazdasági és kulturális átalakulás gyökeresen új helyzetet teremtett. A bűnözés minősége megváltozott és a lényegét érintően átszstrukturálódott. Az ismertté vált bűncselekmények többsége a lakosság vagyon- és személyi biztonságát közvetlenül sérti, az életminőséget kedvezőtlenül befolyásolja.

A **közbiztonság** a társadalmi együttélés rendjének - adott időszakban és helyen - jogilag szabályozott olyan tényleges helyzete, amelyben az emberek élete, személye, javai és jogai biztosítottak az illetéktelen támadástól. Fogalmilag a belső rendet, a közrend, valamint az élet- és vagyonbiztonság megvalósulását értjük.

A **közbiztonság** infrastrukturális tényező is: a gazdaság működésének olyan feltétele, amely befolyásolja a beruházási szándékot, az idegenforgalmat, a lakosok mindennapjait, hangulatát, a letelepedési kedvet. Kollektív társadalmi produkció, amelyben az állami büntetőhatalom partnere a települési önkormányzat, a civil szerveződések összefogása, valamint az egyéni önvédelem. A közbiztonság a társadalom életminőségének a része, olyan kollektív, értékkel bíró termék, amelynek kialakítása és megőrzése közös ügy. Egy település közbiztonsági állapota a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése és a bűncselekmények megelőzése is csak helyi összefogással lehetséges.

*A társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiájáról szóló 115/2003. számú OGY határozat szerint: „**bűnmegelőzés minden olyan intézkedés és beavatkozás, melyek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgárok biztonságérzetének minőségi javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést előidéző okok hatásainak mérséklésével, vagy a sértetté válás megelőzésével**”.*

A jó bűnmegelőzési politika célba veszi a bűnelkövetés minden lehetséges aspektusát: az elkövetőt, az áldozatot és a bűncselekményi szituációt is. A bűnmegelőzés alapelve a társadalom hagyományos közösségeiben meglévő szolidaritás támogatása. Az alulról induló, összefogáson alapuló kezdeményezések felkarolása.

A bűnmegelőzés három fő iránya:

1. a bűnelkövetést kiváltó, vagy azt elősegítő okok csökkentését célzó (általános),
2. az egyes bűncselekmények és devianciák lehetőségét korlátozó (különös), valamint
3. az egyén védettségét, a sértetté válás elkerülését befolyásoló (speciális) preventív tevékenység.

Ezeket az EU Tanácsának dokumentumai a bűnmegelőzés pilléreinek is nevezik, hangsúlyozva, hogy a háromféle cselekvési módot minden közösségben egyidejűleg kell alkalmazni, tartós eredmény csak a komplex alkalmazástól várható.

A bűnelkövetést kiváltó, vagy azt elősegítő okok csökkentésére irányuló **általános prevenció** az elsődleges. A társadalompolitika integrált része, ami akkor valósul meg, ha a társadalom alakítását célzó állami, önkormányzati döntésekben érvényesülnek a megelőzési szempontok, és ha a társadalmi viszonyok a kriminogén hatásokat nem gerjesztik.

A bűnelkövetési lehetőségek szűkítésére vonatkozó **különös megelőzés** feladata a bűnelkövetésre lehetőséget nyújtó alkalmak számának redukálása, az egyes bűncselekmények valószínűségének minimalizálása, valamint a veszélyforrásokkal és biztonsági kockázatokkal való törődés. A bűnmegelőzésnek ez a szintje a társadalmat ösztönző, mozgósító olyan programok és technikák intézményesítésére törekszik, amelyek a nagy és kisközösségek, az intézmények, a gazdasági szereplők és az állampolgárok önvédelmi képességét, bűnözéssel szembeni védettségét fokozzák.

A **speciális prevenció** az egyénről szól. A bűnmegelőzésnek ez a szintje a veszélyeztetett személyekkel, célcsoportokkal foglalkozik, azok védelmével, akik objektív helyzetük, személyes tulajdonságaik révén fokozottan vannak az áldozattá, sértetté válás veszélyének kitéve. A megelőzés eme dimenziójának feladata az egyén biztonságra törekvésének erősítése, tudatosítása, azaz, hogy a potenciális sértettek mindent megtegyenek áldozattá válásuk elkerülése érdekében. A konkrét védekezés elmulasztását állami intézkedés nem pótolhatja. A speciális prevenció azok visszatartására, reszocializációjára koncentrál, akik adottságaik vagy környezetük hatására könnyen bűnelkövetővé válhatnak. A bűnelkövetéstől való visszatartás egyik útja a törvények tiszteletére nevelés. E célt szolgálják a büntetőjogi és szabálysértési büntetések, melyektől az állam azt várja, hogy az elkövető tartózkodjék a büntetendő cselekmények jövőbeni elkövetésétől. A bűnismétlés megelőzése ellenőrzési intézkedéseket, ugyanakkor a visszaeső elkövetők társadalmi beilleszkedésének támogatását igényli.

Az **Önkormányzat** bűnmegelőzésben betöltött **szerepének** egyik legfontosabb eleme a koordináció és az együttműködés, hiszen a társadalmi bűnmegelőzést alapvetően az Önkormányzat képes összefogni és koordinálni. Az Önkormányzatnak kell kialakítani a partnerséget saját szervezete és a társadalmi bűnmegelőzés egyéb szereplői között. Az Önkormányzat - saját közigazgatási területén - szervezeténél és hivatalánál fogva is alkalmas erre a feladatra. Fontos feladat tehát - azon kívül, hogy továbbra is támogatni kell a rendvédelmi szervek, polgárőr egyesületek ez irányú tevékenységét -, a Kunszentmártonban működő intézmények, civil szervezetek tudatos felvilágosító munkájának segítése, ösztönzésük az ezzel kapcsolatos speciális feladataik végrehajtására, együttműködésük elősegítése, koordinálása.

A bűnmegelőzést és a közbiztonságot érintő kiemelt feladatok:

- a bűn okok feltárása, megállapítása,
- a sértetté válást befolyásoló tényezők feltárása,
- a bűnalkalmak számát redukáló intézkedések megfogalmazása,
- a bűnmegelőzés célrendszerének meghatározása,
- az elsőbbséget élvező célok és a nagy jelentőségű feladatok meghatározása,
- a döntések előkészítése, döntés, majd megrendelés a megfelelő szakmai szervezetek felé,
- a feladatok közös végrehajtására szoros együttműködés az önkormányzat, a szakmai szervezetek, a helyi intézmények, a helyi társadalom tagjai között, és a végrehajtásra való ösztönzés,
- a bűnmegelőzésben együttműködők között folyamatos partnerségi viszony fenntartása. o A társadalmi megelőzési program és az ezzel kapcsolatos információk hatékony továbbítása, folyamatos kommunikálása.

A bűnmegelőzés kiemelt célcsoportjai:

- gyermekek, fiatalkorúak és a fiatal felnőttek nemzedéke,
- az időskorúak nemzedéke,
- a hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók (HH),
- a halmozottan hátrányos helyzetben lévők (HHH).

A közbiztonság és a bűnmegelőzés minden település számára kiemelten fontos terület, különösen az olyan kisvárosok esetében, mint Kunszentmárton, ahol a társadalmi, gazdasági és demográfiai folyamatok összetett kihívások elé állítják a helyi közösséget és az önkormányzatot.

A jelen koncepció célja, hogy átfogó képet adjon a város közbiztonsági helyzetéről, feltárja a főbb problématerületeket, valamint javaslatokat fogalmazzon meg a biztonságérzet növelése, a bűncselekmények megelőzése és az áldozattá válás csökkentése érdekében.

A település objektív közbiztonsági állapota, valamint a lakosság szubjektív biztonságérzete számos körülmény együttes hatásától függ. A közbiztonság fokozása, az állampolgárok szubjektív biztonságérzetének javítása, a bűnözést eredményező folyamatok kontrollálása, valamint a bűnözés mennyiségi csökkentése csak átfogó célkitűzések meghatározásával valósítható meg, amelyet a helyi közösség is átérez.

Kunszentmárton lakossága az elmúlt években fokozatosan csökkenő és elöregedő tendenciát mutat, miközben a városban élők egy jelentős része szociálisan hátrányos helyzetű. Ez a társadalmi háttér nagymértékben befolyásolja a közbiztonság alakulását, és összefüggést mutat több, rendszeresen visszatérő problémával. A pszichoaktív szerek terjesztése és fogyasztása egyre gyakoribb jelenség, amely a fiatal korosztálytól kezdve az idősebb lakosságig számos embert érint, és hozzájárul különböző vagyon elleni, erőszakos vagy garázda jellegű bűncselekmények elkövetéséhez is.

Az Önkormányzat célja, hogy a koncepcióban rögzített intézkedések révén megerősítse a helyi közösségek védelmét, fokozza a közterületi rendet, elősegítse a fiatalok preventív szemléletformálását, és szorosabb együttműködésen alapuló rendszert alakítson ki a rendészeti, szociális és civil szereplők között.

Jelen koncepció a 2025–2030 közötti időszakra vonatkozóan határozza meg Kunszentmárton közbiztonsági és bűnmegelőzési céljait, figyelembe véve az országos és megyei szintű irányelveket, valamint a város sajátos helyi adottságait és erőforrásait. A cél egy olyan átfogó közbiztonsági szemléletmód kialakítása, amely elősegíti a lakosság életminőségének javítását, valamint erősíti a közösségek önszerveződő, bűnmegelőző képességeit.

A koncepció jogszabályi és módszertani háttere:

a) A büntető jogalkalmazás szempontjából kiemelkedő szerepe van a ***Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvénynek*** (a **továbbiakban: Btk.**), amelynek elmúlt évekbeli módosításai szigorították a visszaesőkkel kapcsolatos szabályokat, kiszélesedett ugyanakkor a jogos védelem kerete, a büntethetőség korhatára a legsúlyosabb, a társadalom számára legveszélyesebb erőszakos bűncselekmények esetében 12 éves korra csökkent, s a fiatalok bűnelkövetőkkel szemben is szigorúbb szabályok alkalmazandóak.

b) A jogalkotó ***a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény*** (a **továbbiakban: Szabstv.**) megalkotásával a társadalomra kisebb fokban veszélyes cselekmények tekintetében is szigorúbb szabályozást hozott létre, különös tekintettel a tulajdon elleni szabálysértések elkövetőivel szemben kiszabható büntetésekre. A Szabstv. hatálybalépése ugyanakkor csökkentette a települési önkormányzatok bűnmegelőzéssel kapcsolatos céljainak megvalósítását szolgáló eszközök tárházát. Az önkormányzatok 2012. május 31. napjáig kötelesek voltak hatályon kívül helyezni az önkormányzati rendeletekben meghatározott szabálysértési rendelkezéseket, amellyel egyidejűleg megszűnt az önkormányzatok képviselő-testületeinek lehetősége arra,

hogy önkormányzati rendeletben szabálysértéssé nyilváníthassanak egyes, a település sajátosságainak megfelelő, speciális közösségellenes magatartásokat. Miután a Szabstv. a korábban döntően jegyzői hatáskörbe tartozó szabálysértések elbírálását a járási hivatalok, majd 2020. március 1. napjától a rendőrség hatáskörébe utalta, egyúttal egészen kis számban maradhatott meg a kisebb súlyú, társadalomra veszélyes magatartások elkövetőinek felelősségre vonása kapcsán kialakítható, a bűnmegelőzés céljait szolgáló helyi gyakorlat kialakításának lehetősége.

c) **Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)** 13.§ (1) bekezdés 17. pontja szerint a helyi önkormányzat a helyi közügyek, a helyben biztosítható közfeladatok körében közreműködik a település közbiztonságának biztosításában. Az Önkormányzatnak tehát – e törvény felhatalmazása alapján – jogában áll saját közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciót megalkotni és megvalósításáról gondoskodni.

d) **A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.)** III. fejezete a települési önkormányzat és a rendőrség kapcsolatát, együttműködését határozza meg. Felhívja többek között a rendőri és az önkormányzati vezetőket a közbiztonsággal kapcsolatos feladatok közös ellátására, a település bűnmegelőzési- és közbiztonsági koncepciójának kimunkálására.

e) **A polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény (továbbiakban: Pötv.),** mely megfogalmazza a közbiztonság megszilárdításában fontos szerepet betöltő önkéntes társadalmi szerveződés hatékony működésének alapjait, valamint megfogalmazza a szerveződésnek a rendőrséggel, az önkormányzatokkal, a rendészeti szervekkel és a lakossággal való együttműködésének kereteit.

f) A szervezeti szabályozás köréből a már hivatkozott Mötv.-n kívül kiemелendő a **közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény** (a továbbiakban: **Kftv.**) és az **egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény** (a továbbiakban: **Rftv.**).

A Kftv. 1. § (2a) bekezdésében foglaltak szerint az önkormányzatnak a közterület-felügyelet működtetéséhez az Rftv.-ben meghatározott együttműködési megállapodást kell kötnie a rendőrséggel. Az Rftv. 24. § (1) bekezdése szerint a közterület-felügyelő munkáltatója a működési területén illetékes megyei rendőrfőkapitánysággal - a rendészeti feladatokat ellátó személyek ellenőrzése és törvényben meghatározott tevékenységük felügyelete, valamint a feladatellátás összehangolása érdekében - írásbeli együttműködési megállapodást köt. Az együttműködési megállapodást Gyál Város Polgármesteri Hivatala megkötötte a Pest Megyei Rendőr-főkapitánysággal, melyben szerződött cél a felek között a településen a bűnelkövetések és szabálysértések visszaszorítása, a hatékony rendészeti fellépés és megelőzés.

g) A koncepció kidolgozása összhangban áll a **Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2024–2034) szóló 1291/2023. (VII.19.) Kormányhatározat (NBS)** célkitűzéseivel, különösen a következő területeken:

- a társadalmi megelőzés erősítése,
- a veszélyeztetett csoportok (gyermekek, idősök, szenvedélybetegek) védelme,
- a közösségek bevonása a helyi bűnmegelőzési tevékenységekbe,
- a rendészeti szervek és a civil szféra együttműködésének fejlesztése.

2. Helyzetelemzés

2.1 Demográfiai és településszerkezeti jellemzők

Kunszentmárton Jász-Nagykun-Szolnok vármegye déli részén, a Hármas-Körös alsó folyásának bal partján helyezkedik el, a Kunszentmártoni járás, a *Tiszaszug* központja.

A Kunszentmártoni járáshoz 11 település tartozik: Cibakháza, Csépa, Cserkeszölő, Kunszentmárton, Nagyrév, Öcsöd, Szelevény, Tiszaöldvár, Tiszainoka, Tiszaúrt és Tiszasas települések.

A város lakosságszáma (2025.01.01 adatai alapján): 7534 fő.

Összlakosság	0-18. év közöttiek száma		19-60. év közöttiek száma		61. év felettiek száma	
	<i>Fiú</i>	<i>Leány</i>	<i>Férfi</i>	<i>Nő</i>	<i>Férfi</i>	<i>Nő</i>
Összesen:	652 fő	557 fő	2052 fő	2004 fő	932 fő	1337 fő
7.534 fő	1209 fő		4056 fő		2269 fő	

Szolnoktól, Kecskeméttől 50-50 km-re, Szentestől, Szarvastól 25-25 km-re található. Megközelíthető a 44-es és 45-ös főközlekedési úton és a 442-es főúton. Lakott területétől északra halad el a 44-est tehermentesítő M44-es autópályát is. Vasútvonalak közül kettő érinti a várost: Szolnok – Hódmezővásárhely – Makó és a Kiskunfélegyháza – Kunszentmárton.

A város síkvidéken található, építészeti szempontból tipikusan alföldi, hiszen főként kertesi családi házak helyezkednek el egymás mellett. Közigazgatásilag a város külterülete 4 részre osztható: Kungyalu, Istvánháza, Állami Gazdaság, Jaksori tanyák. A külterületeken ma is élő szóróvány tanyavilág található. A város közigazgatási területe viszonylag kiterjedt, kül- és belterületei egyaránt tartalmaznak nehezebben megközelíthető, illetve kevésbé ellenőrzött részeket.

A település népessége az elmúlt évtizedben folyamatosan csökkenő és elöregedő tendenciát mutat. A fiatalabb korosztályok elvándorlása, valamint a középkorú és idősebb lakosság magas aránya kihívásokat jelent nemcsak a szociális ellátórendszer, hanem a közbiztonság területén is. Jelentős a szociálisan rászoruló lakosság aránya: az alacsony jövedelmű, hátrányos helyzetű háztartások koncentrációja néhány városrészben

2.2 Bűnözési helyzetkép (utóbbi 3–5 év tendenciái)

A város közbiztonsági helyzetére jellemző, hogy bár a súlyos bűncselekmények száma viszonylag alacsony, a lakosság szubjektív biztonságérzete csökkenő tendenciát mutat. Ennek hátterében főként a kisebb súlyú, de gyakran előforduló jogsértések, valamint a pszichoaktív szerekhez köthető jelenségek állnak.

A pszichoaktív szerek használata különösen aggasztó: a településen a szintetikus drogok és olcsóbb designer szerek könnyen hozzáférhetők, ami növeli a szerhasználók számát, és közvetett módon számos bűncselekmény hátterében áll.

A település bűnügyi helyzetét vizsgálva megállapítható, hogy a rendőri eljárásokban Kunszentmárton településen a regisztrált bűncselekmények száma a 2020-tól tapasztalt jelentős csökkenést követően 2024. évben ismét nagyobb emelkedést mutatott (75-ről 121-re). 2024. évben a rendőrkapitányság illetékességi területén regisztrált bűncselekmények 21,2%-át követték el Kunszentmárton településen.

A közterületen elkövetett regisztrált bűncselekmények száma a 2023. évi csökkenést követően 2024-ben 31-ről 41-re nőtt.

A település illetékességi területén regisztrált kiemelten kezelt bűncselekmények száma az összes bűncselekmény számhoz hasonlóan nőtt (37-ről 92-re).

- **Emberölés** bűncselekményét 2023. és 2024. évben egyszer sem regisztrált a statisztika.
- A regisztrált **testi sértések** száma 1-ről 2-re emelkedett.
- A **súlyos testi sértések** száma az elmúlt 5 évben nem változott, 1-1 esetet regisztráltak.
- **Kiskorú veszélyeztetése** bűncselekményt 2024. évben 1 esetben, míg a korábbi 4 évben egyáltalán nem regisztrált a statisztika.
- **Embercsempészás** bűncselekményét az elmúlt 5 évben 2021. és 2023. évben 1-1 alkalommal regisztrálta a statisztika.
- A **garázdaságok** száma emelkedett, a 2023. évben 1, míg 2024-ben 3 esetet regisztráltak a városban.
- **Kábítószerrel** kapcsolatos bűncselekményt (az 1978. évi IV. törvény alapján a visszaélés kábítószerrel – terjesztői magatartások tekintetében, valamint a 2012. évi C. törvény alapján kábítószer kereskedelem vonatkozásában) 2024. évben nem regisztrált a statisztika.
- A regisztrált **lopás** bűncselekmények száma a korábbi évhez képest 2024-ben jelentős mértékben nőtt a településen (19-ről 68-ra).
- **Személygépkocsi lopást** az elmúlt 5 évben csak 2020. évben 1, míg 2024-ben 2 alkalommal regisztrált a statisztika.
- **Zárt gépjármű feltörés** az elmúlt 5 évben a településen nem került regisztrálásra.
- A regisztrált **lakásbetörések** száma a településen a 2023. évet követően 2024-ben emelkedést mutatott (1-ről 10-re).
- **Rablás** bűncselekményt az elmúlt 5 év során mindösszesen 2021. és 2022. évben 1-1 alkalommal regisztrált a statisztika.
- **Rongálás** bűncselekmény 2024-ben 2 esetben, míg a korábbi három évben egyáltalán nem regisztráltak a városban.
- A regisztrált **csalás** bűncselekmények száma 12-ről 15-re emelkedett 2024-ben Kunszentmártonban. Ezen belül a regisztrált online elkövetett csalások száma 12-ről 13-ra emelkedett a városban.
- **Jármű önkényes elvétele** bűncselekmény 2023-ben 2 alkalommal, míg 2024. évben 1 alkalommal került regisztrálásra.

A kiemelt bűncselekmények körén kívüli bűncselekmények vonatkozásában megállapítható, hogy a jelentősebb számbeli csökkenés a járművezetés ittas állapotban mutatható ki, a közúti balesetokozás 1-ről 4-re emelkedett, míg a közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény 4-ről 1-re csökkent, az új pszichoaktív anyaggal visszaélés bűncselekmény növekedést mutatott, gyermek pornográfia bűncselekmény változást nem mutatott, az elmúlt 5 évben nem regisztrált ilyen deliktumot a statisztika. Külön kiemелendő, hogy 2024. évben emelkedett az online csalások száma a településen (12-ről 13-ra), továbbá Kunszentmárton illetékességi területén 2023. évben 5, a 2024. évben pedig 6 információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás került regisztrálásra.

2024-ben 43 tulajdon elleni szabálysértés miatt indult szabálysértési előkészítő eljárás. A 2023. évet vizsgálva, 34 tulajdon elleni szabálysértés miatt indult szabálysértési előkészítő eljárás, mely 26%-os növekedést jelez.

2024. évben összesen 18 személyi sérüléssel járó közlekedési baleset történt, míg 2023. évben összesen 16 volt. Ez 12,5%-os növekedésnek felel meg. 10 esetben könnyű sérüléssel járó, 6 esetben súlyos, és 2 esetben halálos eredményű közlekedési baleset történt. A statisztikai adatokat elemezve, megállapításra került, hogy a személyi sérüléssel járó közlekedési balesetek bekövetkezésének oka továbbra is elsősorban az elsőbbség szabályainak megsértése, a kanyarodási szabályok megszegése, valamint a gyorshajítás.

2.3 Intézményi háttér és helyi együttműködések

A közbiztonság fenntartása közös ügy, a társadalom egészét érintő feladat, amelynek realizálása érdekében az egyén szintjén is alapvető intézkedések szükségesek. A legfontosabb mechanizmusok a szakmai relevanciák, jogi felhatalmazások, hatáskörök és illetékességek garanciájával bíró intézményi szinten determinálódnak a rendszerben betöltött szerepeik, feladatvállalásaik mentén.

Kunszentmárton közbiztonságának és bűnmegelőzésének főbb szereplői:

- **A Kunszentmártoni Rendőrkapitányság** a város és a Tiszazug elsődleges rendészeti szerve.
Fő feladata a lakosság szubjektív közbiztonságérzetének fenntartása, a szélsőségektől mentes, kiegyensúlyozott közbiztonság fenntartása, ennek érdekében a közterületi jelenlét folyamatos biztosítása, bűnmegelőzési programok szervezése, a polgárőrség és az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek közterületi szolgálatba történő bevonása, valamint az iskolai rendőr program működtetése.
- A város közbiztonságának fenntartásában jelentős szerepet tölt be a **helyi polgárőr egyesület**, amely az önkéntes közösségi szolgálat példájaként aktívan támogatja a rendvédelmi szervek munkáját. A polgárőrök rendszeresen részt vesznek éjszakai, valamint hétvégi járőrszolgálatokban, amelyek kiemelten fontosak a bűnmegelőzés és a lakosság szubjektív biztonságérzetének javítása szempontjából. Az egyesület szoros együttműködésben áll a Kunszentmártoni Rendőrkapitánysággal. Ünnepek, városi és egyéb rendezvények idején a polgárőrök forgalomirányítással, területbiztosítással, valamint a lakosság tájékoztatásával járulnak hozzá az események zavartalan lebonyolításához. A helyi polgárőrség megbízható partnere a közbiztonságot érintő feladatellátásban, jelenléte és aktív részvétele hozzájárul a település biztonságos működéséhez és a közösségi összefogás erősítéséhez.
- A Kunszentmártoni Közös Önkormányzati Hivatal jelenleg **2 fő közterület-felügyelőt** foglalkoztat, akik elsősorban a szabálysértések kezelésében, közrendvédelmi feladatokban, a közterületi rend ellenőrzésében, a közösségi együttélés szabályainak betartatásában, a közterületi jogsértések megelőzésében és kezelésében vállalnak aktív szerepet. Végzik a térfigyelő kamerarendszer felvételeinek kezelését, letöltését és átadását a rendőrségnek. 2025. nyarán a térfigyelő kamerák képeihez rendőrségi kliens munkaállomás kialakításával a kunszentmártoni rendőrkapitányság részére hozzáférés lett biztosítva. A közterület-felügyelők ezáltal is együttműködnek a helyi rendőrséggel és a polgárőrséggel, különösen olyan esetekben, ahol gyors intézkedés szükséges vagy komplexebb, több szereplőt érintő problémáról van szó.
- A **Kunszentmártoni Szociális Ellátási Központ** magában foglalja a **Család- és Gyermejkölési Szolgálatot**, a **Járási Család- és Gyermejkölési Központot**, amelyek bevonásával történik az áldozatsegítés és a preventív programok szervezése.

- **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat:** Minden egyén, gyermek, család életében lehetnek olyan átmeneti időszakok, amikor nem képes egyedül szembe nézni, megbirkózni gondjaival, problémáival. Itt szakember segítségével közösen végiggondolhatja, hogy mi a valós probléma, és hogy hogyan lehet rá megoldást találni. Munkájuk során kulcsfontosságú a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával a kliensek szegénysége és társadalmi kirekesztődése elleni küzdelem, valamint az egyének, családok, közösségek társadalmi helyzetének javítása, a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése.

- **Járási Család- és Gyermekjóléti Központ:** a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít kapcsolattartási ügyeletet, gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot, jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást, óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet

- **Civil szervezetek** (pl. ifjúsági egyesületek, sportegyesületek, roma nemzetiségi önkormányzat, egyházak) fontos szereplői a társadalmi megelőzésnek, különösen a fiatalokkal való kapcsolattartásban. A civil szervezetek tagjai a társadalom különböző rétegeihez tartoznak, ezért a megelőző tevékenységben való részvételük elengedhetetlen. Az állampolgárok önkéntes szerveződéseik garanciát jelenthetnek arra, hogy a városban jelentkező társadalmi problémák ne maradjanak rejtve.
- Jelentős bűnmegelőzési szerep hárul
 - az alap- és a szakellátást nyújtó **egészségügyi intézményekre** (az Önkormányzat által biztosított alapellátásban a háziorvosokra, a gyermekorvosokra, védőnőkre)
 - a köznevelési intézményekre, az **óvodában** dolgozó szakemberekre, valamint a városban működő **általános- és középiskolák** pedagógusaira,
 - az Önkormányzat fenntartásában működő **közművelődési intézményre**, a Kunszentmártoni Általános Művelődési Központra.

A településen működő intézmények azok, amelyek valamely szegmensben keresztül mindenképpen kapcsolatba kerülnek egy-egy meghatározott társadalmi réteggel és rálátással bírnak az őket érintő problémákra, a szükséges beavatkozási pontokra. Az itt dolgozó szakemberek felelőssége, hogy nyomon kövessék, adott esetben feltárják és jelezzék a megfelelő szervek felé a helyi társadalmi problémákat, azokat a kritikus pontokat, amelyek generálhatják a bűnelkövetést vagy az áldozattá válást.

Az Önkormányzat közös fórumok, előadások, bemutatók szervezésével tudatosíthatja az intézmények és a helyi társadalmi szervezetek valamennyi tagja számára, hogy saját lehetőségeit figyelembe véve mit tehet a közbiztonság javítása és a bűnmegelőzés érdekében. Az Önkormányzatnak ki kell használnia a rendelkezésre álló kommunikációs csatornákat, a helyi sajtó (Kunszenti Hírek), az internetes felületek (Kunszentmárton város hivatalos honlapja, közösségi oldalai), a különböző fórumok, a közmeghallgatások, sajtótájékoztatók adta lehetőségeket. Ezek az intézkedések elősegíthetik, hogy a bűnmegelőzés területén tovább működhessen a lakossági jelzőrendszer.

3. Stratégiai célok

A Nemzeti Bünmegelőzési Stratégia által megfogalmazott általános célok – *mint Magyarország kriminálpolitikai törekvése a közrend erősítése, a közterületek biztonságának fokozása, a bűnözés mennyiségi visszaszorítása és csökkentése, a bűnözéssel okozott károk és negatív hatások enyhítése, megfelelő védelem biztosítása a családok és egyének számára - végső soron az állampolgárok biztonságérzetének javítása.*

Kunszentmárton lakóinak életminőségét nem csak a bűncselekmények alakulása, hanem egyéb olyan, a közterületeken tapasztalható jogsértések, zavaró körülmények is befolyásolják, mint a köztisztasággal kapcsolatos szabálysértések, a kóbor ebek, a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése. A lakosság többsége a szomszéd tevékenységeivel és a közlekedési szabálytalanságokkal kapcsolatos jogsértéseket tartja a mindennapi élet leginkább zavaró tényezőinek.

A komplex bűnmegelőzési megközelítésnek egyszerre kell rövid, közép- és hosszú távon eredményt elérnie, hiszen például a Tiszazugban már bevezetett, az általános iskolákban jellemzően egymásra épülő bűnmegelőzéssel és társadalmi kérdésekkel foglalkozó külső oktatók, bűnügyi szakemberek által eszközölt oktatások hatásai csak hosszabb távon jelentkeznek. Ezen feladatok eltérő megközelítést, más-más eszközök igénybevételét követelik meg.

A térfigyelő kamerák legnagyobb jelentősége a lakosság biztonságérzetének javításában mutatkozik, egyfajta bűnmegelőző szerepet tulajdonítanak nekik. A térfigyelő kamera megnevezés elsősorban a városokban és más településeken a térfigyelő rendszer részeként felszerelt biztonságtechnikai kamerát jelenti. A közterületek megfigyelése az adott területen található közterületi értékek, a magántulajdon és a közbiztonság védelmét szolgálja. A térfigyelő kamerák a rendőri jelenlétet nem pótolják, de a bűncselekmények megelőzésében és felderítésében meghatározó szerepet töltenek be.

Térfigyelő rendszert kizárólag a rendőrség és az önkormányzati közterület-felügyelet üzemeltethet. A felvételek kezelése szigorú törvényi szabályozás szerint történik. A kamerarendszerek által rögzített felvételek kizárólag a törvényben felsorolt eljárásokban (pl.: büntető- vagy szabálysértési eljárás) használhatóak fel. A térfelügyeleti rendszer célja a közbiztonság erősítése, a bűnmegelőzés és a bűnüldözés. E célokat egyenként vizsgálva megállapítható, hogy a térfelügyeleti rendszer telepítése és fejlesztése jelentősen befolyásolja a lakosság szubjektív biztonságérzetét. A jogszabálysértő cselekményeket az üzemeltető észleli, ezzel visszatartó hatás érhető el. Ezen cselekmények észlelése azonban önmagában nem elégséges, sem a bűnmegelőzési, sem a bűnüldözési cél megvalósításához, ahhoz az észlelést követő legrövidebb időn belül fogatosított jogszerű intézkedés szükséges mind a szabálysértések mind a bűncselekmények vonatkozásában.

A biztonságos városműködés kapcsán kiemelendő még a közlekedés. A közlekedésbiztonság is közbiztonság része. Szoros kapcsolatban van a közbiztonsággal a közúti közlekedés zavartalansága.

A biztonságos infrastruktúra megteremtése, a megfelelő forgalomszabályozás hozzájárul a balesetek számának csökkenéséhez. Az út, az ember és a jármű hármasság kapcsolatrendszerében a biztonságos mobilitás az összekötő kapocs. Fontos a biztonságos infrastruktúra szerepe, a közlekedési kultúra és a közlekedési morál, valamint a járművek műszaki biztonsága. A közlekedésben résztvevő járművezetők vezetési stílusát, valamint a járművek műszaki állapotát

kizárólag a közúti ellenőrzésekkel és a kötelezően előírt műszaki vizsgáztatással, valamint a szankciók kilátásba helyezésével lehet szabályozni. Az agresszív vezetési stílus, az alkoholfogyasztás, a követési távolság be nem tartása, valamint az elsőbbség meg nem adása a legtöbb baleset forrása, amely növeli a kockázatot, vagy súlyosbíthatja egy-egy baleset kimenetelét. Mindezek mellett a közúthálózat teljes infrastruktúrája, a közutak állapota, kiépítettsége, vonalvezetése, útbaigazító rendszere és a forgalomirányítás módja mind befolyásolja a forgalmi folyamatokat és az ezekben rejlő kockázatokat.

Az önkormányzat és a rendvédelmi szervek közötti rendszeres egyeztetések, valamint a közös fellépések elősegítik a hatékonyabb közbiztonsági munkát és erősítik a lakosság biztonságérzetét.

Az együttműködés ugyan működik, de jellemző rá az **eseti jelleg**, valamint az információáramlás és az erőforrások hiányossága. A koncepció célja e partnerségi viszonyok rendszerszintű megerősítése és hosszú távú fenntartása.

A közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepció alapvető célja, hogy a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia dokumentumában megfogalmazott prioritások, beavatkozási területek és intézkedések alapján

- lehetőség nyíljon arra, hogy Kunszentmárton egy biztonságosabb, kiszámíthatóbb és együttműködőbb közösséggé váljon, ahol a lakosság aktív szereplője a közrend fenntartásának, és a közigazgatási szervek összehangoltan reagálnak a közbiztonságot fenyegető problémákra,
- lehetőség nyíljon a pszichoaktív szerek terjedésének visszaszorítására, ezen belül is a kábítószerrel összefüggő bűncselekmények csökkentésére preventív oktatási és ifjúsági programok bővítésével, a szerhasználók segítésére a szociális és egészségügyi ellátórendszerek bevonásával,
- lehetőség nyíljon a fiatalok, idősek és veszélyeztetett csoportok védelmére; a fiataikorú elkövetők és áldozatok számának csökkentésére iskolai és közösségi bűnmegelőzési programok erősítésével, a családon belüli erőszak megelőzésére a korai jelzőrendszerek fejlesztésével,
- javuljon a közbiztonság; a közösségi bejelentések, visszajelzések csatornáinak fejlesztésével, lakossági fórumok és ismeretterjesztő kampányok szervezésével,
- csökkenjen a közterületen elkövetett bűncselekmények, szabálysértések és a társadalmi együttélést megzavaró, nemkívánatos cselekmények száma,
- lépéseket tegyünk a gyermek és fiataikorúak veszélyeztetettségének visszaszorítására,
- csökkenjen az áldozattá válás veszélye.

4. Intézkedési javaslatok és programok

A bűnmegelőzés akkor sikeres, ha a szereplők mindent megtesznek az áldozattá és elkövetővé válás megelőzéséért, a bűnalkalmak csökkentéséért és a bűnismétlés megelőzéséért. Fontos, hogy a szereplők a helyi problémákat helyben, hálózatba szerveződve, összehangoltan oldják meg, a hozott intézkedések egymást erősítsék, ne gyengítsék.

Hosszú távú cél:

- az életminőséget javító közbiztonságérzet megteremtése, bűnözés csökkentése
- bűnmegelőzést szolgáló eszközök fejlesztése

Középtávú cél:

- aktív, kezdeményező szerep a helyi közösség biztonságát szolgáló tervek elkészítésében, végrehajtásában
- szoros együttműködés kialakítása a bűnmegelőzésben résztvevő szereplőkkel: rendőrség, polgárőrség, nevelési-oktatási intézmények, szociális intézmények, egészségügyi ellátórendszer tagjai, civil szervezetek, kulturális intézmények, sportszövetségek-egyesületek
- bűnmegelőzési projektek tervezése, megvalósítása
- alkalmazkodás az infokommunikációs változások által keltett társadalmi hatásokra, „Hidak a generációk között”, Biztonságos „offline” szocializációs környezet megteremtése

Rövid távú cél:

- a feladatok realizálása
- bűnmegelőzéssel kapcsolatos hatékony kommunikáció kialakítása és fenntartása szakember – lakosság között, hogy a bűnözés legújabb trendjeiről, megelőzési módjairól információ áramolhasson
- az együttműködő szereplők támogatása
- pályázati lehetőségek kihasználása, melyből a szükséges anyagi forrás biztosítható

A koncepció kiemelt beavatkozási területei a 2025–2030 közötti időszakra

- A településbiztonság fokozása
- A gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzése
- Az áldozattá válás megelőzése
- A családon belüli erőszak csökkentése
- A pszichoaktív szerek terjedésének visszaszorítása
- Az időskorúak védelme, aktivizálása

4.1. A településbiztonság fokozása

Cél a fizikai környezet biztonságosabbá tétele, a rendőri és a közterületi jelenlét erősítése, a közterület rendjének fenntartása.

- A hatékony bűnmegelőzési tevékenység érdekében továbbra is gondoskodni kell a rendőrséggel történő együttműködésről és a polgárőrség megerősítéséről.
- A bűnmegelőzés szereplőit továbbra is be kell vonni, illetve a velük való kapcsolatokat fenn kell tartani a prevenció tevékenység körében.
- A rendészeti jelenlét fokozása, kiemelten az esti és hétfélig időszakokba közös járőrszolgálatok erősítésével. A polgárőrség éjszakai szolgálatának biztosításával a legfontosabb feladat a jelzések megtétele, mely hatékonyabb intézkedéseket tesz lehetővé. A jól működő polgárőrség képes a helyi civil szervezeteket bevonni, a lakosságot mozgósítani, jó kapcsolatot kialakítani a nyugdíjasokkal, ifjúsági szervezetekkel.
- A közterületek, nyilvános helyek, különösen a játszóterek, parkok és a temetők fokozott ellenőrzése, rendjének, biztonságának megőrzése, jogsértések visszaszorítása (garázdaság, rongálás, illegális hulladéklerakás).
- Kamerarendszerek fejlesztésével fokozni kell a közbiztonság erősítését, a magántulajdon védelmét.

- Közvilágítás korszerűsítése sötét, balesetveszélyes vagy a jogsértések szempontjából rizikós területeken.
- Gondoskodni kell az elhanyagolt, illegális hulladéklerakó területek felszámolásáról, közösségi rendteremtésről.
- Ösztönözni kell a lakosságot, hogy bővítsék a Szomszédok Egymásért Mozgalmat (SZEM), melynek célja az egymásra figyelés, szükség esetén egymás segítése, támogatása, jelzések megtétele. Különösen fontos lenne ez a tevékenység az egyedül élő idős emberek esetében, mivel egy időben megtett jelzés életet menthet, vagy más bűnelkövetést előzhet meg.

4.2. A gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzése

Cél a gyermekek és fiatalok védelme. A felnövekvő generáció társadalmi beilleszkedése szempontjából kiemelt fontosságú a gyermek- és ifjúságvédelem.

- Szorgalmazni kell biztonságnövelő, preventív rendőrségi programok rendőrség szervezését; az elkezdett, az általános iskolások részére bevezetett, és tematikusan egymásra épülő ún. „rendőrségi órákat”.
- Ösztönözni kell a szociális, az egészségügyi és az oktatási rendszer közötti információcserét,
- Támogatni kell a sokszínű kulturális, sport, környezet- és természetvédelmi tevékenységeket, programok, rendezvények szervezését, a szabadidő hasznos eltöltését biztosító tevékenységeket, ezzel is elősegítve elő ifjúsági szervezetek, közösségek szervezését,
- Szorgalmazni kell a bűnmegelőzési és környezetvédelmi napok, családi egészségnapok, tűzoltó versenyek, közlekedési versenyek stb. megszervezését.
- Az egészséges életmódra nevelés, a drog, a dohányzás és alkoholizmus témakörében kerüljön sor felvilágosító előadások megtartására, a szabadidő hasznos eltöltésére vonatkozó propaganda tevékenységre.
- Az internet használat veszélyeivel, személyes adatvédelemmel kapcsolatban több figyelmeztető, figyelemfelhívó program megvalósításáról kell gondoskodni.

4.3. Az áldozattá válás megelőzése

Cél a fiatalok, idősek és veszélyeztetett csoportok védelme.

- A rendőrség tartson előadásokat az alkohol- és drogprevenció, a vagyonvédelem, valamint a kortársak közötti és családon belüli erőszak területén.
- A gyermekek életkoruknak megfelelő közbiztonsági és közlekedési ismeretek oktatásában részesüljenek.
- A polgárőrök és a közterület-felügyelők biztosítsák a rendezvényeket és sporteseményeket.
- A Szociális Ellátási Központ információmegosztó tevékenységével enyhítse az idős korosztály digitális kompetenciáikból adódó sérülékenységet ismeretbővítő előadások, tájékoztatók szervezésével az idős emberek sérelmére elkövetett bűncselekmények módszereiről (pl. unokázós csalások, trükkös tolvajlások megelőzése).
- A Szociális Ellátási Központ folytassa tevékenységét az iskolai/ kortárs bántalmazással kapcsolatban.

- A rendőrséggel történő együttműködés keretén belül az áldozatvédelem és áldozatsegítő fogalmi körébe tartozó szociális munkások, védőnők, stb, vegyenek részt a kapcsolódó bűnmegelőzési, áldozatvédelmi módszertani tájékoztatásban, képzésben.
- „Iskola-rendőr” program fenntartása és támogatása, amennyiben szükséges.
- Korai jelzőrendszer fejlesztése a gyermekjóléti szolgálat, oktatási intézmények és a rendőrség között.

4.4. A családon belüli erőszak csökkentése

Cél a családon belüli erőszak áldozatainak és elkövetőinek kezelésére irányuló módszertan fejlesztése.

- Az egészségügyi területen dolgozók tevékenységükkel segítsék elő, hogy a depresszióra hajlamos, egészségkárosodott személyek, a szenvedélybetegek felvilágosító előadásokon, egészségvédelemmel kapcsolatos programokon vegyenek részt, továbbá ismerjék meg a kezelési módokat.
- Az Önkormányzat által működtetett vagy elérhető jelzőrendszer jelzőfunkcióit érvényesíteni kell a családon belüli és a kortársak közötti erőszak irányában is.
- Törekedni kell a családon belüli és kortársak közötti erőszak korai felismerésére és felszámolására. Olyan rendszert kell kialakítani, amely képes a problémák észlelésére, azonosítására, értékelésére, és a megfelelő, lehetőleg korai beavatkozásra, valamint az utógondozásra. Ebben a folyamatban az iskolai és óvodapedagógusok, valamint a védőnők, pszichológusok, szociális munkások és a családorvosok lehetnek a kulcsszereplők, akik részére szervezett kereteken belül felvilágosító és továbbképző programokat, konferenciákat lehetne szervezni.

4.5. A pszichoaktív szerek terjedésének visszaszorítása

Cél a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények megelőzése és kezelése, a veszélyeztetett fiatalok elérése.

- Megalakításra kerülhet a **Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)**, melynek résztvevői az önkormányzat, a rendőrség, iskolák, családsegítők, háziorvosok, civil szervezetek.
- A KEF működéséhez kapcsolódóan elkészülhet a helyi kábítószer-helyzetkép és az erre kidolgozott akcióterv.
- Kerüljenek bővítésre az iskolai drogprevenciós programok rendőrségi és mentálhigiéniai előadók bevonásával.
- Szorgalmazni kell szenvedélybetegeket segítő szolgáltatások (pl. anonim tanácsadás) elérhetővé tételét.

4.6. Az időskorúak védelme, biztonságérzetének javítása

- Az egyházak, nyugdíjasklubok szerepe az idősebb korosztály védelmében kiemelkedő. Az egyház, a kortársak könnyebben megszólítják ezt a korosztályt, ezáltal a felvilágosító munkában nagymértékben számíthatunk segítségükre.

- Tanácsadással, szóróanyagok terjesztésével fel kell hívni az idők figyelmét a rájuk leselkedő veszélyekre, és ismertetni, hogy hogyan lehet csökkenteni a támadás kockázatát.
- Nyugdíjas szervezetek bevonásával, induljanak prevenciós programok főként azokra a szituációkra, melyekben nagy valószínűséggel prognosztizálható a sértetté válás (pl: házaló „lomisok”, árusok, telefonos/internetes csalók, adathalászat, stb)
- Az idők részére kialakított segélyhívó rendszer (Gondosóra Program) széles körben propagálásra kerüljön.

5. Zárszó

A közbiztonság és bűnmegelőzés nemcsak rendészeti, hanem mélyen társadalmi kérdés is. Kunszentmárton városa e koncepcióval vállalja, hogy a problémák felismerése mellett felelősségteljes, előreutató válaszokat is ad. Az előregező, szociálisan nehéz helyzetben lévő lakosság, valamint a pszichoaktív szerekhez köthető kihívások kezelése komplex, összehangolt és hosszú távú munkát igényel.

A Koncepcióban foglaltak megvalósításához fontos kihasználni a város hivatalos honlapja, közösségi médiában megjelenő felületei, a különböző fórumok, a közmeghallgatások adta lehetőségeket. Ezek az intézkedések elősegíthetik, hogy a bűnmegelőzés területén kiépüljön a lakosságban egy széleskörű tudás, és kiépüljön egy jól funkcionáló jelzőrendszer.

Az önkormányzatiság lényegéhez tartozik a városunkban élő polgáraink szolgáltatásokkal, ezen belül közbiztonsági szolgáltatásokkal való ellátása. Az emberek azt várják, hogy nyugodtan, békésen és biztonságban lehessen élni. Az Önkormányzat ezért igyekszik megragadni minden lehetőséget, hogy döntéseivel, koordinatív szerepével pozitív módon alakítsa a közbiztonság helyzetét. Feladatának tekinti olyan programok, projektek elindítását és menedzselését, amelyek a polgárok szubjektív biztonságérzetét pozitív irányban befolyásolják. A lakosságnak érzékelnie kell a mindennapok során, hogy az Önkormányzat elkötelezett a közbiztonság ügye mellett. Az aktivitás és a propaganda kifejtésével arról kell az embereket meggyőzni, hogy a közbiztonság közösségi gondozása, a bűnmegelőzési szempontok érvényesítése mindannyiunk érdeke és közös feladata.

Ez a dokumentum nem lezár egy folyamatot, hanem éppen elindít egy közös gondolkodást és cselekvést. A cél, hogy Kunszentmártonban a biztonság ne csak jogi fogalom legyen, hanem valós élmény, amelyben minden lakó érezheti, hogy értékes, védett tagja a közösségnek.

A város a koncepciót nyitott dokumentumként kezeli, amely – a helyi társadalom változásaival együtt – folyamatosan fejlődhet, bővíthet. Az együttműködés, a bizalom és a közös felelősség adja a biztos alapját egy élhetőbb, biztonságosabb Kunszentmárton jövőjének.

Záradék

Kunszentmárton Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Kunszentmárton Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepcióját a 245/2025. (IX.25.) határozatával fogadta el.

Kunszentmárton, 2025. szeptember 29.

Dr. Szabó Péter
polgármester

Dr. Hoffmann Zsolt
jegyző